

ЩО ПОКАЗАЛА АПРОБАЦІЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОБЛАСТІ

Прончак І.С.

Завершилася апробація електронних програмних засобів навчального призначення в закладах освіти Львівської області. Її проведено у 40 навчальних закладах області та Львівському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти, у тому числі: заклади нового типу — 12 (29,7%), загальноосвітні заклади — 28 (68,3%).

До апробації залучено 95 педагогічних працівників та вчителів області, у тому числі: викладачі кафедр ЛЮШПО — 12 (12,6%), учителі закладів нового типу — 24 (25,3%), учителі загальноосвітніх навчальних закладів — 59 (62,1%). Під час підбору педагогічних працівників перевага надавалася тим, хто досконало володіє навичками роботи з комп'ютерною технікою, має достатній досвід педагогічної роботи та високу педагогічну кваліфікацію.

Апробовано 40 найменувань програмних засобів, що охопили різні освітні галузі: українська література — 1; англійська література — 2; природознавство та краєзнавство — 12; суспільствознавство — 8; математика — 7; технології — 4; здоров'я та фізична культура — 1; естетична культура — 3; предмет «Я і Україна» (природознавство, 3–4 класи) — 2.

Слід відзначити високу активність та фахову зацікавленість до апробації електронних програмних засобів навчального призначення. Цьому сприяла більша різноманітність навчальних предметів та класів навчання, для яких вони розроблені. Під час проведення апробації програмних засобів навчального призначення високу активність виявили педагогічні працівники навчальних закладів м. Львова (Львівська медична гімназія, НВК «Школа-садок «Софія», гімназія «Євшан»), Пустомитівського району (Оброшинська ЗОШ, Лапаївська ЗОШ) та ін. На базі цих навчальних закладів проведено семінари з питань використання програмних засобів у навчальному процесі та засідання районних (міських) методичних об'єднань вчителів-предметників.

Викладачі кафедр Львівського інституту післядипломної педагогічної освіти використовували їх під час читання лекцій на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Учителі були залучені до оцінки якості програмних засобів та розроблення рекомендацій щодо їх апробації в майбутньому.

У табл. 1 наведені дані про участь навчальних закладів області в апробації програмних засобів навчального призначення в 2007–2008 навчальному році у Львівській області

Під час проведеного опитування високу оцінку одержали педагогічні програмні засоби з фізики, астрономії, природознавства у 3–4 класах, математики в 5–6 класах, ОБЖД, трудового навчання, іно-

земної літератури. Вони зручні для використання, у повному обсязі охоплюють програмний матеріал. Матеріал викладений доступно та легко сприймається учнями. Дотримана системність і послідовність викладу, відображено сучасний стан розвитку вітчизняної науки і техніки.

Проте, під час створення ЕЗНП допущено, на нашу думку, суттєві недоліки, які є недопустимі в системі освіти в Україні. Зокрема, багато зауважень висловили вчителі до програмно-методичного комплексу «Українська література, 11 клас». Деякі зауваження подано і щодо створення інших програмних засобів, які бажано врахувати при серйозному створенні ЕЗНП. Отримані нами рейтинги електронних засобів навчального призначення наведені в табл. 2.

Наведемо побажання, які висловили вчителі в процесі апробації ЕЗНП:

- виправити лексичні, граматичні, фотографічні та лінгафонні помилки, додати документальні та відеоматеріали (українська література, музика, історія);
- збільшити обсяг інформації для позакласного читання (уривків з літературних джерел), доповнити текстовий матеріал творів, не дублюючи зміст підручника (українська література, іноземна література);
- вилучити тексти, які містять радянську інтерпретацію певних фактів, додати матеріал про літературні угруповання, течії, передбачити навчальний матеріал програми з розділу «Літературний процес ХХ ст.» (українська література);
- наповнити зміст сучасним літературознавчим матеріалом, включити виконання творів акторами (українська література, музика);
- передбачити навчальний матеріал, що сприятиме розвитку просторової уяви учнів, висвітлити популяризацію робітничих професій, приділити увагу моделюванню (трудова навчання);
- матеріал із краєзнавства подавати українською мовою (поданий матеріал можна використати лише на уроках іноземної мови);
- розширити хронологічні рамки вивчення літератури, висвітлити спільні корені та розбіжності літератур Англії та США;
- передбачити використання інтерактивної дошки під час роботи з ЕЗНП.

У табл. 3 наведені узагальнені оцінки (розширені дані) програмних засобів навчального призначення, за якими проводилася апробація.

Таблиця 1

	Навчальні заклади				Педагогічні працівники			
	Наукові заклади	Школи нового типу	Загальноосвітні навчальні заклади	Разом	Наукові заклади	Школи нового типу	Загальноосвітні навчальні заклади	Разом
1 м. Львів	1	7	14	22	12	18	32	62
2 м. Дрогобич	-	1	1	2	-	2	2	4
3 м. Трускавець	-	1	-	1	-	1	-	1
4 м. Червоноград	-	1	-	1	-	1	-	1
1 Бродівський район	-	1	1	2	-	1	2	3
2 Буський район	-	-	1	1	-	-	1	1
3 Золочівський район	-	-	1	1	-	-	1	1
4 Перемишлянський район	-	-	1	1	-	-	1	1
5 Пустомитівський район	-	-	7	7	-	-	18	18
6 Сокальський район	-	1	2	3	-	1	2	3
Разом по області	1	12	28	41	12	24	59	95

Таблиця 2

Загальна оцінка	Назва програмного продукту, оціненого даним балом	Кількість ППЗ	Сума балів
4,5	ОБЖД	1	4,5
4,4	Іноземна література, 10	1	4,4
4,3	Хімія 9; Виртуальна хімічна лабораторія; Електронний атлас історії України 10; Електронний атлас всесвітньої історії 10; Математика 5-6; Іноземна література 11	6	25,8
4,2	Фізика 11; Астрономія 11; Органічна хімія 10-11; Історія України 7-11; Правознавство 9-11	5	21,0
4,1	Технічна праця 6; Обслуговуюча праця 6	2	8,2
4,0	Загальна біологія 10; Виртуальна біологічна лабораторія 8-9; Алгебра 7-9; Новітня історія 11; Історія України 9	5	20,0
3,9	Культура доби відродження	1	3,9
3,7	Геометрія 7-9; Геометрія 11; Музика 1-4; Музика 5; Музика 6; Технічна праця 5	6	22,2
3,6	Алгебра 11; Англійська культура 6; Країнознавство 11	3	10,8
3,5	Країнознавство 10; Природознавство 4; Алгебра 10	3	10,5
3,4	Геометрія 10; Природознавство 3	2	6,8
3,3	Обслуговуюча праця 5; Географія 7-11; Природознавство 5-6	3	9,9
3,2	Географія 6	1	3,2
3,1	Українська література 11	1	3,1
	Середній бал 3,86	40	154,3

Таблиця 3

N з/п	Назва ЕЗН	Загальна оцінка	Організаційно-супроводжувачий рівень		Науково-методичний рівень							Техніко-ергономічний рівень		
			Оформлення ЕЗН загально-спрямованого супроводжувачого документації	ЕЗН до виховного процесу	Структурування ЕЗС	Призначення ЕЗС до навчально-виховного процесу	Накловість змісту ЕЗС	Дидактична цінність ЕЗС	Методична цінність ЕЗС	Середня оцінка за рівень	Технічні можливості ЕЗС	Ергономічні характеристики ЕЗС	Середня оцінка за рівень	
1	ОБЖД 10-11 кл	4,5	4,8	4,6	4,5	4,2	4,6	4,6	4,5	4,5	3,9	4,8	4,0	
2	Природознавство 5-6	3,3	4,0	3,3	3,8	3,7	3,3	3,2	3,4	3,4	2,6	3,8	3,1	
3	Географія 7-11	3,3	4,4	3,0	3,2	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0	3,7	3,1	3,9	
4	Географія 6	3,2	4,2	3,2	3,9	3,0	3,2	2,8	3,3	3,3	3,1	3,0	3,1	
5	Крайнознавство 10	3,5	3,8	3,5	3,3	3,4	3,5	3,8	3,4	3,4	2,7	3,3	3,0	
6	Крайнознавство 11	3,6	4,1	4,0	4,0	3,9	3,7	3,7	3,9	3,9	2,8	2,8	2,8	
7	Фізика 11	4,2	4,5	4,0	4,4	4,0	4,1	3,9	4,1	4,1	4,7	4,3	4,5	
8	Астрономія 11	4,2	4,3	4,1	4,2	4,3	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	
9	Технічна праця 5	3,7	4,4	3,7	3,4	3,9	3,8	3,4	3,6	3,6	4,1	4,1	4,1	
10	Технічна праця 6	4,1	4,3	4,1	4,7	3,9	3,9	3,7	4,1	4,1	4,2	4,4	4,3	
11	Обслуговуюча праця 5	3,3	4,7	4,0	4,7	4,1	4,2	3,8	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	
12	Обслуговуюча праця 6	4,1	4,3	4,1	4,7	3,9	3,9	3,7	4,3	4,3	4,2	4,4	4,3	
13	Іноземна література 10	4,4	4,8	4,2	4,2	4,2	4,7	4,5	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	
14	Іноземна література 11	4,3	4,7	4,2	4,2	4,2	4,4	4,6	3,6	3,6	3,5	3,7	3,6	
15	Органічна хімія 10-11	4,2	4,6	4,3	4,5	4,5	4,3	4,0	3,3	3,3	4,0	3,8	3,9	
16	Хімія 9	4,3	4,7	4,3	4,3	4,8	4,6	4,2	4,1	4,1	3,7	4,4	4,1	
17	Віртуальна хімічна лабораторія	4,3	4,5	4,3	4,3	4,4	4,3	4,3	4,0	4,0	4,0	3,9	4,0	
18	Українська література 11	3,1	3,1	3,1	3,1	2,6	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2	3,1	
19	Загальна біологія 10	4,0	4,4	4,0	4,1	4,0	3,9	3,6	3,8	3,8	3,4	4,1	3,8	
20	Віртуальна біологічна лабораторія 8-9	4,0	4,1	4,2	4,2	3,6	4,0	4,3	4,0	4,0	3,5	4,5	4,0	
21	Математика 5-6	4,3	5,0	4,4	4,4	4,2	4,8	4,3	4,0	4,3	4,2	3,9	4,1	
22	Алгебра 7-9	4,0	4,6	4,4	4,4	3,2	4,0	3,6	3,7	3,8	4,1	3,1	3,6	
23	Геометрія 7-9	3,7	4,4	4,3	4,3	2,8	3,8	3,1	3,4	4,5	4,2	3,5	3,9	
24	Алгебра 10	3,5	4,4	4,4	4,4	3,6	3,8	3,3	3,3	3,6	3,6	2,8	3,2	
25	Геометрія 10	3,4	4,4	4,1	4,1	3,0	3,8	2,8	3,1	3,4	4,1	2,9	3,5	
26	Алгебра 11	3,6	4,6	4,2	4,2	3,8	4,0	3,5	3,7	3,8	4,0	3,1	3,6	
27	Геометрія 11	3,7	4,5	4,0	4,0	3,9	4,1	3,6	3,5	3,8	4,3	3,9	4,1	
28	Музика 1-4	3,7	4,4	3,8	3,8	4,4	3,9	2,8	3,8	3,8	2,3	3,8	3,1	
29	Музика 5	3,7	4,1	3,8	3,8	4,0	4,0	2,9	3,6	3,8	2,2	3,8	3,0	
30	Музика 6	3,7	4,4	3,8	3,8	4,4	4,0	2,9	3,7	3,8	2,3	3,8	3,1	
31	Природознавство 3	3,4	3,8	4,7	4,7	2,7	4,2	3,4	3,2	3,9	3,8	4,0	3,9	
32	Природознавство 4	3,5	3,8	4,5	4,5	2,4	4,3	3,5	3,2	3,6	3,9	3,9	3,9	
33	Історія України 7-11	4,2	4,2	4,4	4,4	4,4	4,3	4,1	4,2	4,3	4,3	4,2	4,3	
34	Електронний атлас всевітньої історії України 10	4,3	4,5	4,3	4,3	4,3	4,4	4,3	4,1	4,3	4,1	4,2	4,2	
35	Електронний атлас всевітньої історії 10	4,3	4,6	4,4	4,4	4,3	4,5	4,4	4,3	4,4	4,3	4,3	4,3	
36	Антична культура 6	3,6	3,5	3,9	3,9	3,7	3,8	3,7	3,9	3,8	3,7	3,2	3,4	
37	Новітня історія 11	4,0	4,2	4,2	4,2	3,9	4,1	3,9	3,9	4,0	4,1	4,0	4,1	
38	Культура доби відродження	3,9	4,3	3,7	3,7	4,0	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0	3,3	3,7	
30	Правознавство 9-11	4,2	4,3	4,6	4,6	4,3	4,6	4,2	4,3	4,4	4,2	3,1	3,3	
40	Історія України 9	4,0	4,2	4,7	4,7	4,1	4,0	4,0	4,0	4,2	4,0	4,3	4,2	